

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 115.

V Ljubljani v petek 20. maja 1892.

Letnik XX.

Nov denar.

Iz državnega zbora, 19. maja.

Kakor je Vaš poročevalec že poročal, predložil je finančni minister načrt, po katerem se ima vravnati vrednota denarja v naši državi, in je tudi že razložil, kak denar namerava vlada vpeljati. Silno velike važnosti je to vprašanje, in sme se reči, da ni ga težavnejšega ter ob enem važnejšega vprašanja od tega, kako se ima vrednota našega denarja vrediti. Naj torej tudi naš slovenski svet kaj obširneje in temeljiteje presoja to prevažno vprašanje.

Finančni minister predložil je šest postavnih načrtov, in sicer prvi določuje vrednoto nove krone, drugi daje pooblastilo vladi, da sme skleniti z ogersko vlado pogodbo o novi denarni vrednoti, ker v obeh državnih polovicah ima na mesto sedanje vrednote nastopiti zlata veljava, katere jednota se bo imenovala „zlata krona“, namesto sedanjega goldinarja.

Tretji in četrti načrt zakona določujeta način izpolnjevanja plačilnih zavez v novem denarju in da se dodá pravilom avstro-ogerske banke še dodatek, in sicer da je banka zavezana, sprejemati nov denar in zamenjavati ga proti bankovcem.

Peti zakon pooblašča finančnega ministra, da sme vzeti posebno državno posojilo, s katerim bo nakupil za nov denar potrebnega zlata.

Po šestem zakonu pa dobi finančni minister pravico, da konvertira, oziroma da izplača sedaj s 5 odstotki obrestujoče se državne zaveznice (tako-zvano papirno rento) in potom javne oddaje izdâ zaveznice sli obligacije, ki se bodo k večjemu le s 4 odstotki obrestovale.

Te nameravane naredbe so silno razburile razne kroge, in kakor se nekateri za nov denar ogrevajo, tako so drugi, ki trdijo, da bo vpeljava nove denarne vrednote v zlato za našo državo najhujši udarec, ter hočejo celo dokazovati, da bo to osodopolnejše, kakor zgubljena velika vojska.

Tega se pač ni bati, ker finančno upravo vodi mož, ki je od vseh strank priznan kot izredno razumen, pa tudi za blagor ljudstva vnet mož, in kar v slepo gotovo ne sili, ampak mora imeti že zagotovila, da bo res velikansko in težavno delo srečno dovršil.

Predno preidem k razpravi stvari same, naj navajam, da finančni minister po mojem mnenju previdno postopa, ker hoče za sedaj vpeljati le zlato vrednoto v računanju, ne da bi takoj vpeljal plačevanje v zlato. On namreč ne mara izročiti se na milost onim bogatinom, ki imajo v svojih zakladih nakupičenega mnogo zlata; ko bi takoj moral 400 milijonov zlata kupiti, gotovo bi ti to priliko porabili in mu zlato silno drago zaračunali.

Rekel sem, da so nekateri krogi silno nasprotni zlati vrednosti in osobito dunajski takozvani krščanski socialisti delujejo z vso silo nasproti. Nocoj bode velik ljudski shod v dunajski mestni dvorani, ki bo posvetoval se o tej stvari in sklenil protest proti novemu denarju. Izrecno pa povemo, da ni misliti, kakor da bi sedanji srebrni ali papirnati denar prišel ob veljavo. Spominjam se še nesrečnega časa, ko se je posebno po kmetih raznesla vest, da je srebro ob svojo veljavo, in ko so naši ljudje kar prosili, da so za srebro dobili papirnatega denarja. Oni, ki so srebra nakupili, so napravili silno velik dobiček. Torej mirno in trezno treba soditi in ne se prenagliiti. Po članu 21. nove postave je izrecno določeno, da ima ves sedanji srebrni in bakreni denar avstrijske veljave ostati v denarnem prometu toliko časa, dokler ga državna vlada ne prekliče. Dolej pa se morejo pri vseh javnih denarnih zavodih in sploh pri vseh izplačilih zamenjavati sedanje dvajsetice s 40 vinarji, sedanje desetice s 20 vinarji, bakreni krajcarji s 2 vinarjema, polkrajcarji s 1 vinarjem.

Prav tako morajo po članu 23. te postave vsi javni denarni zavodi, davkarije in tudi privatne osebe sprejemati papirnati sedanji denar, in sicer

velja, da se za en goldinar izplačate ali zaračunete 2 kroni.

Član 24. nove postave pa urejuje, da se bo splošna dolžnost po novi denarni vrednosti računati določila po posebnih postavah. Pripomniti pa moram, da ti vladni postavniki predlogi še ne rešijo končno cele vravnave nove denarne vrednosti, ampak so še-le pripravljajoči koraki za končno vravnavo.

Ne more se tajiti, da ima naša sedanja denarna vravnava marsikatero pomanjkljivost. Dosedaj je slonela naša denarna veljava na vrednosti srebra, in da se ni naš denar popolnoma prepuščal vedni premembi vrednosti srebra, moral se je vpeljati papirnati denar, ki pa ni v nikaki zvezi z denarno vrednostjo drugih držav, s katerimi trgujemo mi Avstrijani. To je imelo to posledico, da so morali naši trgovci vedno računati z ažižo zatega denarja, kakershen denar že dlje časa imajo v sosedni Nemčiji, Angliji, na Francoskem ter Italijanskem.

Vlada pričakuje od vravnave našega denarja z vpeljavo zatega denarja veliko dobrih posledic. Vendar so mnenja jako različna in dal Bog, da se nada vlade res uresniči! Naša država ima za veliko milijonov papirnatega denarja v prometu, ne da bi bil ta denar založen. Nesrečne vojne prisilile so državo, da so se izdali papirnat bankovci.

(Konec sledi.)

Radikalna demonstracija.

III.

Pri glasovanju o mladočeškem predlogu, da se toži minister grof Schönborn, morali so se slovenski poslanci pač ozirati na več važnih momentov. So li imeli pri tem kak poseben ozir na vlado, tega nčemo preiskavati. Rečemo pa vendar, da se nikakor ne sme kdo proglasiti za vladnega klečepalca, ako glasuje za kak predlog, ki je vladi dovoljen.

LISTEK

Črtica o somatologiji.

(Po predavanju dr. Zlobudral-a priobčuje za kratek čas Lj. žarjev Francelj.)

1. Človek.

Po imenu soditi, je „somatologija“ vzeta iz grškega jezika ter hoče po naše toliko reči, kakor: popis človeškega telesa. Ker je pa telo v v tako tesni zvezi s človekom, da si brez njega (telesa) človeka niti misliti ne moremo, je prav, da se vsaj nekoliko pomudimo pri besedi „človek“.

Kaj da je človek, je pač težko povedati, ker je vsak drugačen in so po lastnostih in počutkih ljudje le drug drugemu podobni, ne pa jednaki. Če se prav spominjam, je nekda sicer sloveč modrijan o tem povedal pravi nezmisel, namreč: „Človek je živo bitje, ki po koncu hodi po dveh nogah.“ Kmalu na to mu pokažejo učenci njegovi petelina, rekoč: „Ecce hominem!“

Da se še meni ne pripeti kaj jednakega, zdržim se rajši vsake „definicije“ ter le rečem: človek je človek (k večjemu „človeče“, — kar pa že ni lepo) in ne petelin, ne opica, ne kaka druga žival. Kdor je bil pa kedaj imenovan „osel“, naj nikar

tega ne verjame, kajti vsako kolikor-toliko dobro ogledalo prepriča ga lahko o neresničnosti tega priimka.

Znano je tudi, da so ljudje različni, pa tudi podobni si po svoji vnanjosti, velikosti, kakovosti itd.

Po vnanjosti je lahko marsikateri od ljudi svojega plemena popolnoma različen, — prebivalcem srednje Afrike pa tako podoben, da bi mu — prišedšemu tja — vsi rekli: „Servus!“ Tudi po velikosti nahajajo se po svetu še veliki, proti katerim je bil rajni filistejski Golijat pravi pritlikovec. Jaz sicer nobenega teh orjakov še nisem zmeril, pa vendar si lahko mislite visokost njihovo (o čemur pa še sam nekoliko dvomim), če vam povém, da tak „dolgin“ dobi nahod še le o sv. Pavlu, če se je v noge prehladil o Sv. Treh Kraljih! Zaradi tega je menda tudi pri nas prišlo v pregovor, če je kdo čez navado dolg, da je tolikšen, da bi lahke zvezde klatil.

V oziru obsežnosti telesa je človek lahko droban, kakor „abranek“, suh, kakor „suha južina“, ali pa debel, kakor „medved“. Da bi bil pa kak človek tako debel, da bi potreboval „Rundreise-billet“, kdor bi hotel obseči ga, — še sam ne verjamem.

Po kakovosti je pa človek lahko trd, ka-

kor „pušpan“, mehak, kakor „lipov les“, krotak, kakor „jagnje“, sladak, kakor „méd“ itd.

Če je človek za kaj ali za nič, izvé na „asentirngi“. — „Janez, kaj so ti rekli?“ — „I kaj, hvalili so me. Presneto, so rekli, ko bi fant ne bil grbast, ko bi imel mrvice čednejši obraz in ne tako kruljevih nóg, — kak „fest vojak bi bil!“

Vsaka reč (in tudi stvar) pa le en čas traja. Isto velja tudi o človeku gledé trdnosti ali trpežnosti, kakor pravi znana pesem:

Ta človek res ni nič trdnjej,
Kakor kaplja gor' na veji;
Le majh'no vetriček potegne,
Kaplja dol' na zemljo cepne.“

Vsak človek, kakor kaže skušnja, se rodi kot „original“ in umrje kot „copia“; dokler pa živi, ni noben tako malenkosten, da bi kot sovražnik ne mogel škodovati.

Ceravno se človek vkupe drži, dokler je cel (čeprav včasih v dve gubi), ima vendar več delov. Kdor ga je že ogledoval — bodisi takega ali takega — „od nóg do glave“, pritrdil mi bo, da imam prav, če rečem, da ima sleherni človek tri dele: glavo, život in ekstremitete (roki in nogi).

2. Glava.

Glavni del (kakor znači že beseda sama), je glava ali „caput“. Zato tudi podobarji in slikarji največjo skrb obračajo v to, da glavo dobro „zade-

V vseh parlamentih se dogajajo slučajji, da še največji vladni nasprotniki glasujejo včasih za vladne predloge. Samo če vlada v kakem vprašanju stavi zaupniet, glasujejo opozicijonali dosledno proti njej, ako upajo, da spravijo može iz svoje srede na krmilo.

Naši poslanci so gotovo dobro premislili, kako korist bi imeli, ko bi glasovali z Mladočehi. Mladočeska politika v državnem zboru ne obeta dobrega vspeha. To pa ni le naše mnenje, temveč to priznavajo Mladočehi sami.

Dr. Julij Grégr sam je na nekem volilnem skodu priznal, da Mladočehi v državnem zboru ne bodo ničesar dosegli.

Glavno delovanje njih mora biti v deželnem zboru. V državnem zboru le zaradi tega govoré, da vplivajo na narod. Vse državnozbornsko delovanje je po tem takem le nekako agitacijsko sredstvo, same politične demonstracije.

Kaj bi bilo Slovencem pomagano, ko bi dobili za zaveznike poslance, katerih delovanje v državnem zboru teži le za popularnostjo pri volilcih in opozicijo za vsako ceno? Mi Slovenci pa moramo vedno skrbeti, da v državnem zboru kaj dosežemo, in moramo torej vedno držati se strank, katerim je državnozbornsko zborovanje le resno delo, dokler ni na škodo naši slovenski stvari.

Mi Slovenci v obče od deželnih zborov nimamo dobrega pričakovati, torej moramo gledati na to, da v državnem zboru kaj dosežemo. Če pa so Mladočehi že sami takorekoč obupali, da bi v državnem zboru mogli kaj doseči, kako bi pač še nam mogli pomagati? V sedanjih razmerah ravno nasprotno!

Treba je pa še marsikaj drugega jemati v poštev. Grof Schönborn je bil izjavil, da je izdal svojo naredbo v sporazumljenju z vsem ministerstvom. Dosledno bi bilo, da bi bili Mladočehi predlagali, da se zatožba raztegne na vse ministerstvo. Če se je v ministerskem svetu posvetovalo o tej zadevi in so vsi ministri pritrdili naredbi, in je grof Schönborn v zbornici gotovo po dogovoru vsega ministerstva izjavil, da je vsa vlada solidarna v tej stvari, potem so vsi ministri jednako prizadeti. Preizkuzo bi cenili duševne zmožnosti mladočeskikh vodij, ko bi trdili, da tega niso precej spoznali ter uvideli, da bi bili dosledno morali obtožiti vse ministre. Da tega niso storili, za to morajo pač imeti svoje razloge.

Jeden mladočeskikh poslancev je celó izjavil, da barona Gautscha Mladočehi celó nikdar tožili ne bodo. Tisti uzrok, s katerim je podprl to svojo izjavo, se nam ni zdel zadosten. Nam se je dozdevalo da mu je bila ušla beseda in je nekaj povedal, kar bi bil zopet rad utajil.

Kaka razlika je pa mej grofom Schönbornom in baronom Gautschem, da je prvi vreden zatožbe Mladočehov, poslednji pa ne? Prvi je konservativec, prijatelj českikh veleposestnikov in tudi ima zvezo s Staročehi, poslednji je pa bolj liberalnega duha in v vsakem oziru nemški ustavoverec. Mari se tukaj ne vsiljuje misel, da Mladočehom ni šlo pri vsej tej

zatožbi proti ministru za česke državnopravne pravice, temveč v prvi vrsti le za to, da izpodkopljejo stališče konservativnemu ministru, da potem na njegovo mesto pride kak liberalac.

Ta misel se nam tembolj vsiljuje, ker so Mladočehi že pri šolskem vprašanju po dr. Gregru pokazali, da jim je liberalizem prva stvar, deželna avtonomija pa še le druga. V tej misli pa nas mora baš to potrditi, da tako odbijajo od sebe veleposestnike in Staročeha, čeravno so poslednji zadnji čas odločno pokazali, da jih hočejo podpirati v boju za česko državno pravo. Mladočehi nikdar neso tako hudo delali in zabavljali proti liberalnim Nemcem, nego proti Staročehom in konservativnim veleposestnikom.

Levičarjem je grof Schönborn poleg grofa Falkenhayna in barona Pražaka najbolj nepovoljen minister, ker je konservativec. Po levičarskih listih se je že večkrat zahtevalo, da naj odstopi. Dolgo so zahtevali, naj ga Taaffe odstrani. Levica bi bila to že s silo dosegla, da jo hočejo podpirati Poljaki. Zaradi tega smo prepričani, da nikjer ni bilo večje veselje, ker so česki poslanci proti svojemu rojaku hoteli začeti tožbo, nego baš mej levičarji. Seveda iz političnih oziróv levičarji neso mogli glasovati, da se grof Schönborn obtoži. Večjega veselja bi pa levici ne bili mogli napraviti konservativni poslanci, bodisi slovanski ali nemški, ko bi bili glasovali za mladočeski predlog. Grof Schönborn bi se bil umaknil videč, da v zbornici nikjer nema zanesljive opore. Na njegovo mesto bi bil prišel kak levičar, za tako premembo bi bilo morda zadostovalo, da se je le znatno število desničarjev odtegnilo glasovanju. Grof Schönborn bi najbrž ne bil ostal na svojem mestu, ko bi proti Mladočehom bil zmagal le z levičarskimi glasovi, ker bi potem bil preveč odvisen od levičarjev, ki bi mu kmalu dali občutiti, da se je le ž njih pomočjo obdržal. Sedanji pravosodni minister nam ni posebno prijazen, saj včasih bi lahko storil kak odločnejši korak za vresničenje narodne jednakopravnosti, ali nov minister bi bil za nas še desetkrat slabši. Polagoma bi nam vzel še to, kar se je v področju pravosodnega ministerstva poslednjih dvanajst let za nas storilo. To bi bilo njemu tudi lahko mogoče, ker se vse le opira na ministerske naredbe.

Pomisliti je pa tudi treba, da je vlada poslednji čas nekako pripravljena, nam Slovencem pripomoči do slovenskih šol v Trstu in Gorici. V takem času tudi ne kaže udeleževati se demonstracij proti vladi. Iz povedanega je jasno, da naši poslanci, ki so glasovali proti obtožbi pravosodnega ministra, neso napačno postopali, ker bi bili le vodo napeljevali na levičarski mlin, ko bi bili glasovali za mladočeski predlog.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. maja.

Notranje dežele.

Vrejenje valute. Finančni minister je v poljskem klubu v zaupnem posvetovanju se izjavil, da bodo davkoplačevalci morali za vrejenje valute

nejo". Če se jim to posreči, je človek „zadet“ ali podoben. Podobni, kakor vemo, so ljudje drug drugemu že tako kolikor toliko; vendar pa se lahko primeri, da sta si dva brata (zlasti dvojčka) včasih v glavo tako podobna, da ju niti oče ne more razločiti. Le mati ju pozna precej in reče: „Ta je ta — ta pa ta.“ — Glavo, kakor vemo, ima vsak človek. Dobé se ljudje brez rok in brez nog, brez pameti in brez srca, a brez glave (v ožjem pomenu) ne (če bi se pa sploh kje tak dobil, ne bil bi človek, ampak „štor“, čeravno ima nekateri tudi vodeno glavo (Wasserkopf), na katero seveda ne kaže devati žrjavice.

Glava je lahko debela, kakor „mernik“, drobna, kakor „oreh“, puhla, kakor „repa“, mehka ko „puter“ ali pa tudi trda kot „buča“. Včasih človek ne vé, kje se ga glava drži — ima veliko v glavi. V glavi se tudi vrti.

Dobro je pa pri vsem tem to, da ž njo ne more nihče skozi zid, naj bo že taka ali taka, kajti:

„Schon Mancher wollt' mit dem Kopf durch die Wand,
Da stolpert er über die eigenen Beine —
Gleich hat das Schicksal den Maulkorb zur Hand
Und führt ihn sitzsam an der Leine.“

Dobi se tudi človek, ki ima tako trdo glavo, da mu ne gre v glavo, da je glavo izgubil, še manj

pa da tiči čez glavo v dolgovi. Iz tega razvidimo, da je nekaj rečij, ki nam ne hoté v glavo, če bi si jo tudi noč in dan „vbijali“. Ob taki priliki se navadno izgovarjamo, da nam to ali ono dela „preglavico“. Res je tudi, da si človek težko iz glave zbije, kar si je prej dolgo vanjo vbijal, ker mu tisto le vedno po „glavi šumi“.

Glava nas tudi boli, posebno po slabi tovaršiji, vsled velikih skrbij ali pa tudi vsled take pijače, ki jo dandanes gostilničarji najbolj hvalijo. Pri Latincih je to bilo takrat, kadar niso z družimi počutki nič delali, ampak le z glavo = capite laborare.

Človek se po pravici imenuje tudi kralj vidnega stvarjenja, torej ni čuda, da ima tudi svojo trdnjavo, kar je baš glava. Če to izgubi, izgubljeno je vse. Od tod tudi najbrže izraz „kapitulirati“ = podati se. Kdor glave več nima, je „kaput“ (mrtev).

S to besedo si je Nemec pomagal na Laškem, da je dopovedal vozniku, naj ga pelje na pokopališče, rekoč mu: „Manó wir fahrá della piazza tutti caputti.“ Nekateri človek se pa tudi spomni, da je glavo imel še le takrat, ko jo je izgubil, kar je seveda mrvo h'd.

Po glavi hoditi, v grobu se na glavo postaviti, je najtežje. Ljudje se včasih manj čudijo človeku, če nima glave, kakor, če nima klobuka.

žrtovati 9 milijonov goldinarjev. Nekateri poslanci so ministra opozorili, da se je bati, da se bode po uravnavi valute pokazal primanjkljaj v budgetu. Minister je na to odgovoril, da se to ne sme zgoditi. Če drugače ne bode šlo, bodo se pa morali povečati državni dohodki. Za davkoplačevalce pač ministrova izjava ni tolažilna, ker njena zmisel je le to, da se povikšajo davki. — Mladočehi bi tudi radi, da bi minister v njih klub prišel razlagat, kako misli o vrejenji valute. Profesor Tilser bil je že zaradi tega pri finančnem ministru. Steinbach ga je prijazno vsprejel, njegovo željo pa zavrnil, češ, da nema v njih klubu ničesa razkladati, ker so Mladočehi že itak v zboru izjavili, da bodo vsekakor glasovali proti vrejenju valute in pa proti davčnim predlogom, kajti sedanji vladi nečejo ničesa dovoliti. Tak odgovor je baje malo potrl Mladočeha.

Česka. Službe na Českem za nemške okraje razpisujejo se sedaj samo v nemščini, za česke okraje pa v obeh deželnih jezikih. Tako postepanje se pač ne strinja z narodno enakopravnostjo in tudi Čehov ne more pridobiti za spravo. Zakaj vlada tako dela, je težko umeti. Morda hoče pokazati, da se Mladočehov ne boji. Pomisliti pa mora, da tukaj ne gre le za jedno stranko, temveč se želi ves česki narod. To se po tudi ne vjema z ustavo, ki ne priznava prednosti nobenemu jeziku. — Nemški listi se jezé nad zvezo severo-českikh zadrug, ker je pri zadnjem zboru v vodstvo izvolilo spravljive može in se je na tem shodu govorilo, da se nemški obrtniki morajo združiti s slovanskimi za boj proti židom. Ta sklep seveda nemškimi šovinistom ni po volji, ker sedaj vidijo, da velik del prebivalstva ni več za njimi in želi mirno živeti s slovanskimi sodeželani. Če se to spravljivo mišljenje še bolj razširi, bodo sedanji nemški politični vodje svojo vlogo doigrali.

Mladočehi. Sklep „Selske Jednote“, da naj Mladočehi takoj začno pogajanja z veleposestniki in Staročehi, da bodo skupno se pogajali za česko državno pravo, je jako nepovoljen Mladočehom. Gregrovo glasilo je odločno proti takim pogajanjem. Veleposestniki in Staročehi se lahko pridružijo Mladočehom, če jim drago, ali poprej morajo odločiti se od sedanje državnozbornske večine. — To se seveda ne bode zgodilo. Veleposestniki se ne bodo dali komandirati od dr. Gregra, ker jim Mladočehi ne morejo do živega. Ko bi Staročehi in pa veleposestniki poslušali Mladočeha, kaj bi pa bila posledica temu? Sedanja državnozbornska desnica bi zgubila ves vpliv, iz ministerstva bi izstopili konservativci in avstrijski Slovani bi bili tam, kakor smo bili pod Auerspergovno vlado. Taaffeja bi zamenil kak Chlumecy in na uresničenje českega državnega prava bi niti misliti ne bilo.

Hrvatsko. Volitve za novi deželni zbor so se razpisale dne 16. maja in začné se dne 30. maja, končajo pa dne 2. junija. Od razpisa volitev do volitev je torej 14 dnij. To je vlada nalašč tako vredila, da opozicija ne bode imela časa za agitacije. Na Hrvatskem je za vsak shod, razven v volilni dobi, treba vladnega dovoljenja. Opoziciji se pa tako dovoljenje nikdar ne dá. Vladni kandidatje so pa že poprej sklicavali shode in agitirali. Ker se na kmetih more shod itak le v nedeljo sklicati, se opozicijski kandidatje mnogim volilecem še predstaviti ne morejo. Pri tacih razmerah seveda ni upati, da bi opozicija dosegla dosti vspeha. Za vladno stranko dela ves vladni aparat. Poslednje tri tedne vedno prihajajo v Zagreb k banu veliki župani, župani in okrajni načelniki, da jim daje instrukcije. Kandidati bode postavila vlada ali njeni organi, volilni odbor „narodne stranke“ pri tem nema drugega govoriti, da jih bode razglasil. Agitacijo pa že vladni organi sami preskrbujejo.

Vnanje drzave.

Bolgarija. Govori se, da se vrše pogajanja, da bi se knez bolgarski poročil s princesinjo Leticijo Bonaparte, vdovo vojvode Aoste in svakinjo kralja italijanskega.

Srbija. Liberalni list „Srpska Nezavisnost“ je prenehal izhajati. Sedaj bode „Srpska Zastava“ glasilo liberalne stranke. Obe liberalni stranki se bodeta baje zjedini in približali Ristiću. Poslednji baje prevzame sam čez dve leti vodstvo liberalne stranke, ko poteče doba regentstva.

Grško. Objavilo se je ono avanzovanje častnikov, zaradi katerih se je bilo prejšnje ministerstvo največ sprlo s kraljem. Mej drugim je kraljevič-naslednik imenovan brigadnim generalom.

Francija. Francoska vlada si ne upa naravnost izreči za ločitev cerkve od države. Zaradi tega pa baje sedaj mislijo, da bi se budget za bogočastje izročil občinam. Potem naj bi občine same stvar uredile, kakor bi se jim zdelo. Taka rešitev bi seveda le napravila velike zmešnjave. V jedni občini bi se stvar odločila tako, v drugi zopet drugače. Sedanja vlada tega namena svojega pač ne bode še izvršila, kajti poprej bode prišlo do ministerske krize. — V Marseille, Toulonu, Tarou-u, NorbONU in več drugih krajih so novi občinski sveti izvolili socialiste za župane. Sploh je voljenih več socialistov v občinske svete, nego se je sprva poročalo. Posebno v tovarniških mestih so dobili socialisti občinsko opravo v roko.

Italija in Nemčija. Cesar Viljem je baje častil kralju Humbertu na srečni rešitvi ministerske krize, kajti nova vlada je porok, da se ohrani tro-

državna zveza. — Kralja bode v Berlin spremljal novi minister vnanjih stvari, Brin.

Anglija. Oseminosemdeset sedanjih angleških poslancev pri novih volitvah ne bode več kandidovalo. Torej pride več novih močij v parlament. Za vlado je to ugodno, da razpor mej Irce še ni poravnal. Angleški liberalci so bili poskusili narediti spravo mej obema irskima strankama, ali njih prizadevanja niso imela vspeha.

Perzija. Vlada je izposodila 500.000 funtov šterling pri „Imperial Bank of Persia“, da plača odškodnino angleški tobačni družbi. Kot jamstvo je zastavila carine južnega dela dežele. Angleški listi se veselijo, da perzijska vlada ni vzela denarja od Rusije na posodo, ker bi bila sicer postala nekoliko zavisna od Rusije. Kakor znano, je angleška tobačna družba bila prevzela tobačni monopol, ali proti temu se je uprlo prebivalstvo, ker so ga bajé nahujskali ruski agitatorji. Pogodba se je morala razdreti. Že več let se Rusija in Anglija namreč poganjati za vpliv v Perziji.

Izvirni dopisi.

S Štajerskega, 16. maja. (Glas iz naroda.) Če že v kranjskem deželnem zboru tako imenovana „radikalna“ stranka z nekakim veseljem večkrat zametuje prošnje kmetijskih občin, ko jih veže vse še vsaj vez jezika, — ali se je potem čuditi, da mi v štajerskem deželnem zboru, kjer imajo nemško-liberalci odločilno besedo, ne najdemo milosti, ne pomoči. Nasprotno, nakladajo se nam leto za letom novi davki, pod katerih težo že skoraj omagujemo. Pred kakimi 12 leti začel se je odkup farne in cerkveniške bernje, kar je napravilo za dolgih dvajset let novi davek kmetom. Pozneje se je vpe-ljala vojaška taksa, katera je napravila veliko nevolje in srdu med ljudstvom. Nato so nas hoteli še prisiliti s pridobinskim davkom od pil (žag), kateremu smo se hvala Bogu vendar-le ubranili, toda tekati smo morali celo pri najvišjem sodišču. Ob enem smo se s tem ubranili doplačevanju k bolniškim blagajnicam za žagarje. Pač pa nam je ostalo še doplačevanje zavarovalnici zoper nezgode delavcev v Gradcu, kateri zneski sicer niso veliki, pa še ti so nam odveč.

Skusili smo namreč že, kako težavno je ondi dobiti kako pomoč za delavca, ako se ponesreči, in predno pride od ondi kaj, lahko je delavec že trikrat zdrav, ali pa — pod grudo.

Enako se nam vidi, da je pri bolniških blagajnicah, katerim doplačujejo tudi naši obrtniki. Večina dohodkov menda gre za upravo, vsaj delavci tožijo, da ondi jim v bolezni kaj slabo postrežejo. Sploh pa je resnica, kar smo mi že naprej slutili, da dobiček od vseh takih in enakih naprav vlečejo tovarne in veliki obrtniki, kmetijski ljudje so jim le zato zraven, da pomagajo plačevati.

V zadnjem času je štajerski deželni odbor razposlal na vse občine zapisne pole v poizvedovanje, koliko je v občini revnih ljudi, kako se preživijo, ali je v občini kaka hiralnica itd. Zraven je bilo tudi vprašanje, koliko prislužijo na leto služabniki. V prvi vrsti je bilo videti, da hoče deželni odbor kaj storiti za siromake, ali pri omenjenem vprašanju so kmetje takoj spoznali, kam meri vse to. Staviti in oskrbeti mislijo najbrž več hiralnic in postaviti v tem smislu napraviti, doplačevati bi morali in pomagati kmetijski ljudje, dobiček bi imela pa mesta. Toda to ne bo šlo lahko! Kolika razburjenost in nevolja se je med ljudmi vnela vsled tega, ne morem popisati, le toliko rečem, dobro je bilo, da niso v ta namen poslali kacega komisarja, ki bi bil težko kaj opravil. Služabniki se srdijo, gospodarji pa godrnjajo, dobro vedé, ako pride kdaj do tacega plačila, šlo bo najbrž iz njihovega žepa. Tu je namreč vsled kamnolomov jako trda kmetu za služabnike, ako bode treba kaj plačevati, moral bode to kmet storiti, če bo hotel služabnike dobiti. Doklej pa se bo dalo zidati vedno znova na ramena kmetu, naj premislijo prej gospoda, ko vidijo čedalje več revščine in draginje pri naših kmetih!

Sicer pa, ako se bo natančno poizvedovalo, prišla bode na dan resnica, da veliko večino starih ljudi preživljajo njih otroci, ki služijo na kmetih. Zavolj pridnega hlapca ima kmet pri hiši njegove onemogle stariše, po drugi strani išče oslabela ženska pomoči pri hiši, kjer služi njena hči.

Ko bi postavili na stotine dragih poslopij na račun davkoplačevalcev, naš kmet bi se siromakov ne znebil, ker priprosti ljudje od svojih ne gredo radi in ljubše jim je v črni, z dimom napolnjeni sobi trpeti večasih glad, nego biti v napotje komu, če tudi v lepem poslopju! Tako modruje vsak in

zato se že naprej lahko reče, da od one postave naš kmet dobrega ne pričakuje.

Ako pa bi nam vlada le hotela vsiliti kakšno postavo v tem smislu, naj prej pomisli na ogromne troške, kateri bodo stali nas siromake. Vsaj bode iz sedanjega „poizvedovanja“ že zvedela, koliko je na kmetih revnih ljudi, katere preživijo kmetje, ne da bi trebalo doplačevati kaj občini ali deželi in vendar so kakor tako preskrbljeni. Ako se bode vsilil nam davek za siromake, ne bode kmet vezan več trpeti z njimi in lahko bodo reveži rekli, da so s to postavo prišli z dežja pod kap.

Da bi vendar že enkrat visoka vlada in naši postavodajalni krogi spoznali razliko razmer kmet-skih in mestnih, priprostih rokodelcev in raznih tovarn ter po teh razmerah vravnali postavbe! Doda pa so uvrščevali kmeta z drugimi stanovi žalibog vstric, namreč pri dolžnostih in plačilih, le pri pravicah so ga postavili daleč nazaj!

Izpod Jepe na Koroškem, 18. maja. (Pravda o podružničnih shodih družbe sv. Cirila in Metoda.) Hud trn v peti so našim nasprotnikom podružnice sv. Cirila in Metoda. Ne le, da po svojih listih na vse pretege udrihajo po tem društvu, tudi na drug način skušajo ovirati delovanje velevažne naše družbe. Že minolo jesen smo v tem listu do dobrega osvetili postopanje mero-dajnih oseb nasproti našim podružnicam. Kar na-enkrat so začeli prepovedovati podružnične shode, oziroma njih zabavno-poučni del. Celo pet je po končanem sporu se je strogo prepovedalo! Zares čudno je, da so se kar naenkrat začeli prepovedovati podružnični shodi in to izključno samo v beljaškem glavarstvu! Čudno je nadalje, da so še-le po preteku treh let našli, da so podružnični shodi, kakor so se vršili doslej in se še vrše, povsod drugod na Slovenskem, ne postavni!

No, gospod okrajni glavar je ostal trden v svojem prepričanju in je mariborsko „Südost. Post.“ in celovski „Mir“ (le-ta je dotični članek posnel po „Slovenen“), ki sta to postopanje gosp. okrajnega glavarja malo osvetila, počastil z „uradnim popravkom“. Gg. slovenski državni poslanci so v isti zadevi interpelirali gospoda ministra notranjih zadev, ki je pa svoj odgovor do današnjega dne ostal dolžan!

Podružnično načelnništvo pritožilo se je zoper naredbe okrajnega glavarstva beljaškega na koroško deželno vlado v Celovcu. Le-ta je z ukazom od 29. novembra 1891, šte. 1681, prepoved, da se po končanem vsporodu ne sme peti, kot protipostavno ovrgla, a določila, da se zabavni del ne sme vršiti med navadnim vsporodom; in sicer je deželna vlada tako-le argumentirala:

„Za dobavo družbenih sredstev se smejo prire-jati (v zmislu § 3. društvenih pravil, op. poročevalca) dramatične igre, zabavni shodi, berila, razla-ganja, besede itd.; te pa ne smejo biti predmet kakega družbinega shoda, ker bi postale sicer predmet družbinega delovanja. . . . torej mora se prirejanje taistih pridružbinih shodih opustiti.“

Se drugi vspeh je doseglo podružnično načel-ništvo s svojim prizivom na c. kr. deželno vlado. Pritožilo se je namreč ob enem tudi zoper to, da se slovenske priloge podružničnega načelnništva le nemški rešujejo. Visoka vlada je na to c. kr. okrajnemu glavarstvu zaukazala, da se imajo slovenske vloge tudi slovenski reševati. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. maja.

(Knez Bismarck) pride, kakor poročajo listi, na Reko k poroki svojega sina grofa Herberta z grofico Marjeto Hoyos, ki bode koncem junija meseca.

(V odbor „Pisateljskega društva“) so bili izvoljeni: Predsednik g. dr. Jos. Vošnjak; odbor-niki gg.: Viktor Bežek, Anton Funtek, Fran Levec, Fran Orožen, Rajko Perušek in Sim. Rutar.

(Premovanje.) Iz Slavine se nam piše: Dne 18. maja je bila tukaj delitev J. Kalistrovih premij živinorejcem slavinske fare za dveletne junice. Kakor druga leta se je tudi letos pripeljalo dosti lepe mlade živine na ogled in izbor. Prejeli so: J. Bole iz Koč 30 gld., Mat. Penko iz Gradca 15 gld.; po 7 gld. 50 kr. pa so dobili: Matija Debevec iz Matenje Vasi, Gašpar Bole iz Koč, Matija Žete iz

Radohove Vasi, Simon Zafran iz Hrastja, P. Žele iz St. Petra, Martin Milharčič iz Žej, Anton Kri- stan in Jože Čelihar iz Selca.

(Dávica) močno razsaja v Novi Oselici. Od 1. februarja do 10. t. m. je umrlo 41 oseb za to boleznijo. Pred kratkim je ponehala, a se je zopet prikazala.

(Nesreča.) Iz Podzemlja se nam piše: Dne 1. maja je utonil v Lahinji na Belokranjskem nad 70 let stari mož J. Krbavec iz Kloštra občine Gra-dac. Mož se ga je bil nalezal in po noči po nepre- vidnosti se zmotil v globoko vodo. Ker so ga drugi dan domači pogrešali, so precej sodili, da je moral zabresti v vodo. Iskali so ga, pa vse brez vspeha, ker je bila voda velika in kalna; našli so ga še le 15. maja. Bog nas varuj nagle in neprevidene smrti! — Praznoverni ljudje so siromaka dolžili, da je on kriv, ker imamo tako nestanovitno in de- žavno vreme. Zdaj so ponesrečenca spravili pod zemljo, pa vendar še nimamo stanovitnega vremena.

(Hrvatski jezik na državni železnici v Istri.) Kakor poroča „Naša Sloga“, je nien vrednik v po-nedeljek obiskal predsednika državnih železnic, go-spoda dr. viteza Bilinskega, ki se je ravno mudil v Trstu. Kot predsednik političnega društva „Edinost“ in deželni poslanec je pojasnil krivico, ki se godi Hrvatoma in Slovencem, ker na postajah ni ob enem hrvatskih, oziroma slovenskih napisov. Predsednik je priznal opravičenost pritožbe ter ob-ljubil stvar preiskati in potrebno ukreniti. Istotako se mora zahtevati od uradnikov znanje deželnih jezikov.

(Dramatičnega društva v Ljubljani) občni zbor bode v soboto dne 21. maja 1892. leta ob 7. uri zvečer v novih prostorih narodne čitalnice ljubljanske na Turjaškem trgu. — Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Izvestje tajnikovo o društvenem delovanju za leto 1891/92. 3. Izvestje blagajnikovo o denarnem poslovanju za l. 1891/92. 4. Dopolnilne volitve 4 odbornikov. 5. Volitev dveh pregledovalcev računov in njiju namestnikov. 6. Predlogi in nasveti.

(Iz Vojnika) se poroča, da je bil dne 16. t. m. prav dobro obiskan sejem. Tudi g. dr. Wagner je prišel iz Celja, a ne kupovat, temveč iskat otrok za novo nemško šolo, katere pa v Vojniku ni prav nič treba.

(Domača umetnost.) Piše se nam: Jože Hudoklin, podobar v St. Jerneju na Dolenjskem, je izgo-tovil za cerkev Sv. Križa pri Kostanjevici lep kip lurske Matere Božje. Domači umetnik se priporoča častiti duhovščini.

(V Gor. Gradu) je za župana izvoljen gospod I. Hren, za svetovalca pa g. dr. Šlander in gospod Fr. Pintar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo dne 11. maja svojo LVI. sejo. — Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Josip Vošnjak (denarničar), Andrej Zamejic, Anton Žlogar (zapisnikar). Odborniki: Dr. Ivan Dečko, Gregor Einspieler, Ivan Hribar, Matej Močnik so se radi službenih zadržkov pismeno opravičili. — Od nadzorstva: Oroslov Dolenc, Ivan Vrhovnik. — Tajnik predloži zapisnika zadnjih dveh sej, od 24. februarja in 12. marca t. l. Blagajnik dr. Vošnjak naznanja dohodke in troške od zadnje vodstvene seje, omenjajoč, da so od tedaj tekoči troški presegli dohodke, ker društveni šolski zavodi zahtevajo velikih žrtv. Vendar je v zadnji dobi do-spelo tudi znatnih pokroviteljin, kar kaže, da za-nimanje za družbo vedno raste v vseh krogih. V seji izroči podpredsednik Svetec sto goldinarjev, po-slanih od litijskih in šmartinskih Slovencev, ki so s tem postale že tretjič pokroviteljice. Z njimi je doseglo število pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda 70. številko. Kolikor ni odloženo za skle-paneje v tej seji, bilo je rešeno upravnim potom, kar se potrjevalno vzame na znanje. — Nove podruž-nice se snujejo: v Središči na Štajerskem, v Tinjah na Koroškem in v Pulju v Istri. Vsled prošnje neke občine za šolsko zgradbo so potrebna še neka po-jasnila. — Nekaterim šolam na Koroškem se dovoli naprošenih knjig. — Radi dobave glasbenih skladb v rokopisu poprašati je dotični skladatelj. — Rešijo se neke osebne zadeve. — Sklene se, podpirati župnijske knjižnice, kjer je bodo želeli rodoljubi.

(Iz Celovca) se nam piše: Kakor čujemo, dobil je g. Karol Preschern, (neizprašani) učitelj na tukajšnjem učiteljskem, za celo leto odpust, da spiše knjigo: „Deutsches (sic!) Lesebuch

für die zweite Klasse der utraquistischen Volksschulen Kärntens". — Na učiteljskem nadomeščal ga bode učitelj Javornik iz Grabštajna! — Komentara k tej vesti ni treba! Čemu bode služila nemška čitanka na dvo(?)-jezičnih šolah, je pač razvidno! Da se pa za to dá kar celo leto odpusta, se nam zdi pa res že odveč. Da bi se bilo slovenskim gg. profesorjem, ki spisujejo mnogo važnejše šolske knjige, kedaj bil dal popoln odpust, še nismo slišali! A seveda, v navedenem slučaju gre za germanizacijo. Če bode pa nova čitanka tudi tako „izborna“ in „temeljito“ spisana, kakor istega učitelja „slovensko-nemški Abecednik“, potem je koroškim Slovincem k tej pridobitvi (??) le čestitati, še bolj pa davkoplačevalcem, iz katerih žepa prihaja plačilo za take „pisatelje“ šolskih knjig!! — Sedaj pa še kdo reci, da nam koroškim Slovincem ne zorijo zlata jabolka.

(Čitalnica v Brezicah) priredi v nedeljo, dne 22. maja, ob 5. uri popoldne zabavo s petjem na vrtu hotela „Klembas“ in ob 8. uri gledališki predstavi: „Popolna žena“ in „Štempihar mlajši“. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

(„Zgodovinskega zbornika“) je ravnokar izšla 21. številka z nastopno vsebino: Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu. (Od leta 1667—1799.) Duhovščina v Novem mestu in okolici leta 1734 in 1737. — Slovestvo: Zgodovina cerkijanske fare. (Nadaljevanje in konec.)

(Trije lopovi) so 4. t. m. v Mixnitzu pri Gradeu krčmarja Jan. Fuxbichlerja skoro do smrti pretepli, ker je od njih zahteval potne liste, ko so prosili za prenočišče. Minole dni so graški redarji prijeli vse tri, ki so Šimen in Matija Cajhen s Črnuč in Janez Pleško iz Trzinu.

POGLEDI.

Bruck, 20. maja. Cesar je prišel k vojaškim vajam.

Dunaj, 20. maja. Veliki vojvoda saksonsko-weimarski se je pripeljal, ter bil na kolodvoru uradno sprejet.

Budimpešta, 19. maja. Pri dirkanju je angleški jockey Hall pal s konja, sedem konj je šlo čez-enj; Hall je bil v malih minutah mrtev.

Peterburg, 19. maja. Vlada je sklenila graditi železnico ob Narevu iz vojaških ozirorov. Troški so proračunjeni na 4½ milijona.

Montpelier, 20. maja. Došel je švedski kralj ter bil od množice navdušeno pozdravljen.

Novi Jork, 20. maja. Velereki Missouri in Missisipi sta preplavila mnogo krajev, utonilo je več ljudi.

Umrlj so:

17. maja. Jožef Kuhelj, sprevednikov sin, 3 leta, Frančiškanske ulice 6, basilaris meningitis. — Janez Cvar, bogoslovec, 24 let, Kravja dolina 11. jetika. — Jožef Pira, sluga sin, 1 mesec 5 dni, Kolodvorske ulice 20, božjast.

18. maja. Marija Semen, šivilja, 52 let, Rožna ulice 15, vsled raka na prsih.

V bolnišnici:

16. maja. Filip Kobal, čevljar, 57 let, hydrocephalus internus.

Tuji.

18. maja.

Pri **Sonu**: Mach; Bellak; Baum, potovalec; Tippef, Herezka, Steiner, Goldhamer, trgovci, z Dunaja. — Sandri, privatni uradnik, in Stare, zasebnik, iz Kamnika. — Germ, zasebnik, iz Novega Mesta. — Kessler s Krškega. — Bettlheim, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Mohovič, trgovec, iz Opatije. — Sblen, trgovec, iz Trsta. — Moline, posestnik tovarne, z rodbino, iz Tržiča. — dr. Feyertag, nadzdravnik, iz Ljubljane. — Pelarin, Gorini in Metlica iz Trsta. — Špiller, podjetnik, iz Dobre. — Debeljak, župnik, iz Preddvora. — Velikogna iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Piaty s Češkega. — Haerlin, arhitekt, iz Požuna. — Berger s Koroškega. — Prek s hčerjo iz Pliberka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v sred.
opazovanja	trkometra v mm	topimetra po Celsiusu			
1. u. jut.	741.7	8.6	sl. vzh.	jasno	
2. u. pop.	738.3	17.8	"	"	0.00
9. u. zveč.	737.6	13.2	"	"	

Srednja temperatura 13.2°, za 1.6° pod normalom

Zahvala.

Visoki deželni odbor vojvodine Kranjske, blagovoli je z odlokom z dne 10. maja t. l. št. 4165, podariti iz deželno-kulturnega zaklada za napravo ograje pri našem šolskem vrtu, podporo štiridesetih goldinarjev.

Za to blagohotno podporo se najtopleje zahvaljujemo.

Krajni šolski svet na Studencu
dne 18. maja 1892.

Frančišek Ks. Trošt s. r., Janez Gams s. r.,
nadučitelj, predsednik.

Zaloga Karola Giani-ja ume-
telnih vezenin in tkanin

Fellinger

in

Hassinger

Dunaj, I., Seltgasse 10,
Göttweigerhof,

priporoča viš. duhovščini
cerkvene zastave, bal-
dahine, kazule, dalma-
tike, pluvijale, vela,
monstrance, kelhe,
kadilnice, altarske
svetilnice, svete kipe,
križeva pota, božje
grobe, steklene in bro-
naste cerkvene le-
stence v vseh oblikah in
slogih. Paramenti pošljejo
se na zahtevanje na ogled.
Skoro stoletni obstoj naše
trgov. ki je na dobrem glasu,
jamči za njeno solidnost.
Ilustrovani ceniki zastoj
in poštne prosto. 60 20-9

Naznanilo.

V smislu § 40 društvenih pravil se s tem naznanja, da bo

drugi redni občni zbor vzajemno zavarovalnega društva

„Unio catholica“

dne 3. junija t. l. popoldne ob 5. uri na Dunaju, v društvenih
prostorih I, Bäckerstrasse šte. 14.

Dnevni red:

- 1.) Ravnateljskega svetovalecva računsko poročilo.
- 2.) Poročilo pregledovalcev računov.
- 3.) Predložitev podjetnih računov in bilance za leto 1891.
- 4.) Volitev revizorjev.

253 2-2

Dunaj, dne 10. maja 1892.

Osrednje ravnateljstvo društva „Unio catholica“.

Tečaj za cepljenje ameriških trt na Grmu

se ne bode pričel dne 2. junija t. l., ker so trte še premalo odrastle, ampak pozneje. Kedaj, naznanjeno bode po časnikih v pravem času.

Vodstvo deželne kranjske vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem,

dne 19. maja 1892.

259 2-1

Služba občinskega tajnika na Blokah

z mesečno plačo 34 goldinarjev je izpraznjena.

Prošnjiki naj svoje prošnje do 1. julija t. l. vložijo pri pod-
pisanem županstvu.

Županstvo na Blokah,

dne 15. maja 1892.

Ivan Modic,
župan.

249 3-2

Dunajska borza.

Dne 20. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 95 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	112 „ 55 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 70 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	319 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 65 „
Napoleonond (20 fr.)	9 „ 50 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 65 „
Nemških mark 100	58 „ 60 „

Dne 19. maja.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 15 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 65 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma	100 „ 20 „
Kreditne srečke „100 gld.“	187 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gld.	17 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	63 „ — „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2885	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 „ 75 „
Papirni rabelj	1 „ 26 „
Laških lir 100	45 „ — „

MERCUR

menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

- 4% gallške propinacijske zadolžnice.
- 4½% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.
- 4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podru-
žnice njene.

150.000 goldinarjev

se more dobiti z jedno

promeso 1864. leta.

Cela 4½ gld., polovična 2½ gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 1. junija.